

รายงานที่ ๕๑/๒๕๖๐ เรื่อง สิทธิพลเมืองอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในชีวิตและร่างกาย สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าบิดาผู้ร้องถูกเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองยิงเสียชีวิต และการดำเนินคดีล่าช้า

ผู้ร้อง นางสาว ค.

ผู้ถูกร้อง นาย ส. เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง ที่ ๑
พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเชียงใหม่ ที่ ๒

จากสำนวนชั้นสูตตรพลิกศพไม่ปรากฏว่า มีการดำเนินการใดที่มีความยากหรือจะต้องใช้เครื่องมือพิเศษที่จะต้องมีการรอผลการชันสูตรพลิกศพ จนทำให้สำนวนการชันสูตรพลิกศพล่าช้า เมื่อสำนวนการชันสูตรพลิกศพล่าช้า จึงทำให้สำนวนการสอบสวนผู้กระทำความผิด การแจ้งข้อกล่าวหาและการฟ้องคดีต่อศาลของพนักงานอัยการล่าช้าไปด้วย ซึ่งจะมีผลถึงพยานหลักฐานที่จะนำมาพิสูจน์ในชั้นศาล จึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาล่าช้าเกินสมควร และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับฝ่ายผู้เสียหาย ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนว่าด้วยสิทธิในกระบวนการยุติธรรมที่ให้การประกันความเป็นธรรมขั้นพื้นฐานว่าเมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นจะต้องดำเนินคดีอย่างรวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๐ ที่ยังคงได้รับการรับรองและคุ้มครองตามมาตรา ๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงมีมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไปยังผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๕ เพื่อดำเนินการ

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๔๔๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ขอให้ตรวจสอบและขอความเป็นธรรมกรณีกล่าวอ้างว่า นาย อ. บิดาของผู้ร้อง ถูกผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองยิงเสียชีวิต โดยอ้างว่าบิดาของผู้ร้องหลบหนีและขัดขืนการจับกุมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง กรณีบุกรุกแผ้วถางป่าและทำร้ายเจ้าหน้าที่ในขณะที่จับกุม หลังจากเกิดเหตุผู้ร้องและครอบครัวไม่ได้รับการชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองถึงสาเหตุและเหตุการณ์เสียชีวิตของบิดาของผู้ร้อง ผู้ร้องประสงค์จะแจ้งความร้องทุกข์ แต่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่รับคำร้องทุกข์ โดยอ้างว่าต้องรอคำสั่งของศาลในคดีใต้สวนการตายก่อน จึงจะดำเนินการร้องทุกข์ได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ใช้อาวุธปืนยิงนาย อ. ย่อมเป็นการละเมิดต่อสิทธิในชีวิตและร่างกายของนาย อ. ส่วนการอ้างเหตุป้องกันตัวเป็นกรณีที่ต้องผ่านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งต้องพิสูจน์กันชั้นศาลเพื่อให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับสำนวนชั้นสูตตรพลิกศพจากพนักงานอัยการ และแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ต้องหาแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการรวบรวมพยานเอกสารและรอผล

พิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องหา เพื่อจะได้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ส่วนการที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินคดีที่นาย อ. บิดาของผู้ร้องถูกยิงเสียชีวิตล่าช้า นั้น จากสำนวนชั้นสูตรพลิกศพไม่ปรากฏว่า ได้มีการดำเนินการใดที่มีความยาก หรือจะต้องใช้เครื่องมือพิเศษที่จะต้องมีการรอผลการชันสูตรพลิกศพ จนทำให้สำนวนการชันสูตรพลิกศพล่าช้า เมื่อสำนวนการชันสูตรพลิกศพล่าช้า จึงทำให้สำนวนการสอบสวนผู้กระทำความผิด การแจ้งข้อกล่าวหาและการฟ้องคดีต่อศาลของพนักงานอัยการล่าช้าไปด้วย ซึ่งจะมีผลถึงพยานหลักฐานที่จะนำมาพิสูจน์ในชั้นศาล ดังนี้ จึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาล่าช้าเกินสมควร และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับฝ่ายผู้เสียหาย ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนว่าด้วยสิทธิในกระบวนการยุติธรรมที่ให้การประกันความเป็นธรรมขั้นพื้นฐานว่า เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นจะต้องดำเนินคดีอย่างรวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๐ ที่ยังคงได้รับการรับรองและคุ้มครองตามมาตรา ๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงเห็นควรมีมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปยังผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๕ เพื่อดำเนินการภายใน ๖๐ วัน ดังนี้

(๑) ให้เร่งรัดพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จ และส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ พิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้คดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในชั้นศาลเพื่อให้ความเป็นธรรมกับทั้งสองฝ่าย

(๓) ให้กำชับพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) แจ้งความคืบหน้าในการดำเนินคดีกับผู้ต้องหา ให้ผู้เสียหายและผู้มีส่วนได้เสียในคดีทราบเป็นระยะ ๆ รวมทั้งการแจ้งสิทธิต่าง ๆ ที่ผู้เสียหายหรือผู้มีส่วนได้เสียควรทราบในการดำเนินคดี เช่น สิทธิในการดำเนินการฟ้องร้องคดีด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอพนักงานอัยการหรือการร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ การขอรับค่าทดแทนผู้เสียหายในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ หรืออื่น ๆ เท่าที่จำเป็น